

Nuorten Kaksosten Terveystutkimus

Nuorten Kaksosten Terveystutkimus

Nuorten Kaksosten Terveystutkimus (englanniksi Finntwin16) on nuorten kaksosten seurantatutkimuksena kerätty perheaineisto. Tutkimus aloitettiin vuosina 1991-1995 lähettämällä kyselylomakkeita kaikille Suomessa vuosina 1974-1979 syntyneille kaksosille ja heidän vanhemmilleen. Ensimmäiset kyselylomakkeet lähetettiin kaksosille ja heidän vanhemmilleen nuorten ollessa 16-vuotiaita. Tämän jälkeen kyselylomakkeita on lähetetty nuorille heidän ollessaan 17-, 18,5- ja nuorina aikuisina (noin 23-27-vuotiaita). Kaksosuutta selvitettiin Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän perusteella. Kaksosuuden kriteerinä oli syntymäpäivä ja yhteiset vanhemmat. Kaksosten ja heidän vanhempansa nykyiset osoitteet saatiin Väestörekisterikeskuksesta. Tutkimus on hyväksytty eettisissä toimikunnissa Helsingin yliopiston kansanterveystieteen laitoksessa ja Yhdysvalloissa Indianan yliopistossa.

Esimerkkejä tutkittaville lähetetyistä lomakkeista:

[Kaksosen lomake](#) (lähetetty 16-vuotiaalle)

[Äidin lomake](#)

[Isän lomake](#)

[Perhelomake](#)

[17-vuotiaan lomake](#)

[18-vuotiaan lomake](#)

[Nuoren aikuisen lomake](#) (lähetetty 25-vuotiaalle)

[Kolmikymppisten lomake](#) (lähetetty noin 35-vuotiaalle)

Tutkimus aloitettiin lähettämällä kaksi viikkoa ennakoon ilmoitus tulevasta tutkimuksesta. Tämä antoi mahdollisuuden tarkistaa osoitteen oikeellisuuden sekä saada tiedon mahdollisista kieltäytymisistä. Tutkimuslomakkeet lähetettiin kaksosille ja heidän vanhemmilleen 16-vuotissyntymäpäivää seuraavan kuun alussa, paitsi kesä-heinäkuussa, jolloin lomakkeet lähetettiin kuukautta myöhemmin. Nuorten ikä voitiin tällä tavalla vakioida melko tarkkaan. Nuoret olivat keskimäärin 16 vuotta ja 2 kuukautta vanhoja, kun he vastasivat 16-vuotislomakkeeseen. Sama ikä oli tärkeää, koska nuorten alkoholinkäyttö muuttuu iän myötä nopeasti. Lähetettäessä 17-vuotislomakkeita noudatettiin samaa menettelyä kuin 16-vuotislomakkeiden kohdalla. 18-vuotislomakkeet lähetettiin kunakin vuonna neljänä eri lähetyskertana niin, että nuoret olivat keskimäärin 18,5-vuotiaita. Suomen- ja ruotsinkielisille lähetettiin lomakkeet heidän omalla äidinkielellään.

Mikäli kyselylomaketta ei palautettu, lähetettiin ensiksi muistutus. Tämän jälkeen pyrittiin soittamaan kaikille niille, jotka eivät ensimmäisen muistutuksen jälkeen vastanneet. Jos puhelinta ei ollut, lähetettiin uusi muistutus. Tutkimukseen osallistujia kiitettiin lähettämällä pieniä lahjoja kuten kyniä, mittanauhoja ja elokuvaalppuja. Vastaaajille lähetettiin myös tietoja tutkimuksen tuloksista. Näin pyrittiin saamaan korkea vastausprosentti ja ylläpitämään kiinnostusta tutkimusta kohtaan.

Kerättäessä Finntwin16-aineistoa käytettiin esitutkimusaineistona loka-joulukuussa 1974 syntyneitä suomenkielisiä kaksosia. Esitutkimuslomakkeet poikkesivat melko paljon varsinaisista lomakkeista, eikä niitä ei ole käytetty tässä tutkimuksessa ensimmäistä osatyötä lukuun ottamatta. Varsinaiseen tutkimukseen vastasi 5563 nuorta ja esitutkimukseen 214 nuorta. Seuraavassa esitettävät tiedot perustuvat viiden vuoden aineistoon, johon esitutkimusaineisto ei kuulunut.

16-vuotislomakkeen palautti 2881 tyttöä (92 % tytöistä) ja 2682 poikaa (87 % pojista). Ruotsinkielisistä 277 (85 %) osallistui 16-vuotiskyselyyn. Vastanneille 16-vuotiaalle lähetettiin uudet kyselylomakkeet heidän ollessaan 17- ja 18,5-vuotiaita. Yli 90 prosenttia vastasi uusintakyselyihin, joista viimeiset tehtiin 1998. Kaikkiin kolmeen kyselyyn osallistui 87 prosenttia tytöistä ja 76 prosenttia pojista. Isiä osallistui 2395 (84 % isistä) ja äitejä 2656 (87 % äideistä). Molempien vanhempien ja molempien 16-vuotiaiden kaksosten yhteinen vastausprosentti oli 78,5. Isät olivat keskimäärin 46-vuotiaita ja äidit 44-vuotiaita. Perheistä 81% asui yhdessä. Viidessä vastanneessa perheessä oli kaksi kaksosparia.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Nuorten kaksosten terveystutkimuksen aineisto (Finntwin16) on edustava ja koko maata kattava.

Tutkimuksesta on julkaistu useita tieteellisiä artikkeleita ja väitöskirjoja. Seuraavassa muutama esimerkki:

Anna Keski-Rahkonen: Genetic and environmental influences on body image, disordered eating, and intentional weight loss. (Kehonkuva, syömishäiriöt ja laihduttaminen) Helsingin yliopisto, 2004. [lue]

Torsten Winter: Nuorten raittius ja siihen vaikuttavat tekijät. (Uskonollisuuden yhteys alkoholinkäyttöön) Helsingin yliopisto, 2004. [lue]

Eero Vuoksima: Sex differences in cognitive functions: a study of same-sex and opposite-sex twin pairs. (Sukupuolierot kognitiivisissa toiminnoissa) Helsingin yliopisto, 2004. [lue]

